

ارتباط پنهان: هویدا و واشنگتن

۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ ساعت ۱۱:۵۱

برای امیرعباس هویدا، نخست‌وزیر پرحاشیه‌ی ایران، آمریکا نه فقط یک متحد، بلکه بخش جدایی‌ناپذیر از زندگی و سیاستش بود. ارتباطی که ریشه در سال‌ها قبل داشت و سرنوشت سیاسی‌اش را رقم زد. از تسهیلات خرید کمیسری ارتش آمریکا تا هدایت سازمان سیا، چه عواملی باعث شد هویدا به گزینه‌ی مطلوب واشنگتن برای رهبری ایران تبدیل شود؟

آمریکا، کعبه آمال هویدا بود. او ارتباط به آمریکا را بخش جدایی‌ناپذیر زندگی خود و سیاست تیران می‌دانست. به همین دلیل نیز آمریکا همواره از او حمایت می‌کرد و وقتی موضوع نخست‌وزیری هویدا مطرح شد آمریکا کاملاً از آن استقبال کرد: «روزگاری که حسنعلی منصور و امیرعباس هویدا در آلمان - اشتوتگارت به ظاهر در سفارت ایران، اشتغال داشتند و در باطن به فعالیت‌های دیگری مشغول بودند، یکی از امتیازاتی که داشتند، حق خرید از کمیسری ارتش آمریکا بود. با تصمیم آمریکا مبنی بر بهره‌گیری از نخبگان نوحسته تکنوکرات، منصور و هویدا که آموزش‌های لازم را دیده بودند مأمور سازماندهی این افراد شدند. گراتیان یا تسویچ که ریاست دفتر سیا در ایران را به عهده داشت برای کنترل و هدایت هر چه نزدیکتر این دو به مستأجری خانه حسنعلی منصور رفت و برای آنکه بی واسطه در جریان تشکل امریکایی کانون مترقی باشد در این جلسات شرکت کرد. او در خصوص اداره جلسات می‌گوید: گرچه منصور به ظاهر ریاست گروه را به عهده داشت اما مغز متفکر جریان هویدا بود. رابط کانون با ساواک منصور بود. با نظر براین شواهد و قرائن نسبت به ارتباط امیرعباس هویدا با سازمان‌های جاسوسی انگلیسی آمریکایی و صهیونیستی هیچ تردیدی نیست ولی آنچه مسلم است او که از هوش و درایت و کیاست قابل توجهی برخوردار بود، زمانی که نظم و انضباط سرلشکر حسن ارفع را در آنکارا برنتابید و محدودیت‌های حاصله از حضور او به جای رجبعلی منصور، بر او دشوار آمد برای آنکه در مسیر مراحل رشد و ترقی با مشکلی مواجه نگردد گزارشاتی را علیه روحیات نظامی ارفع به ساواک بختیار داد با قدری تأمل در نحوه گزارش نویسی مشخص است که نویسنده گزارش فردی آموزش دیده و مجرب بوده است.»

منبع: امیرعباس هویدا به روایت اسناد ساواک، جلد اول، تهران، مرکز بررسی اسناد تاریخی، ۱۳۸۲، صص ۴۱-۴۲

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۵۰۰۸۳/واشنگتن-هویدا-پنهان-ارتباط>